

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de bulunan 402 cezaevinin toplam kapasitesi 304 bin 964’tür. Buna karşın Adalet Bakanlığı’nın güncel verilerine göre Ekim ayı itibarıyla Türkiye cezaevlerinde 420 binden fazla tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır.

Rakamlardan da anlaşılacağı üzere her 100 bin kişiden 490’ı cezaevindedir. Son 15 yılda cezaevi nüfusu yaklaşık üç kat artmıştır. Bu artış OECD ülkeleri ortalamasının üzerindedir. Geleneksel noktada Türkiye nüfusa oranla mahpus sayısı en yüksek ülke durumuna düşmüştür. .

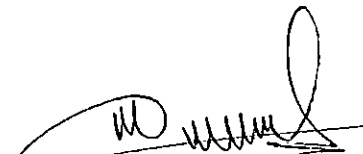
Bu aşırı doluluk, Anayasa’nın 17. maddesinde güvence altına alınan kötü muamele yasağını açıkça ihlal etmektedir. Yine Avukat görüşleri ve raporlar cezaevlerindeki insanlık dışı koşulları ortaya koymaktadır.

Bahse konu görüş ve raporlara göre; Türkiye cezaevlerinde bir yatakta 3 kişi nöbetleşe yatmak zorunda bırakılmaktadır. Sıcak su yalnızca haftada 1 gün verilmektedir; birçok cezaevinde su kokmakta ve hastalıklar artmaktadır. Uyuz ve tahta kurusu vakaları yaygındır. Koşuş yoğunluğu nedeniyle mahpusların bir kısmı haftanın 4 günü uyuyamamaktadır. Dış hekimi muayenesi 6 ayda bir yapılabilmekte, doktora erişim fiilen imkânsız hale gelmektedir.

COVID infazında adli mahkumların yok sayılmasıyla birlikte on binlerce insan denetimli serbestlik hakkında mahrum bırakılmış ve bu durum da cezaevlerindeki doluluğun artmasının nedenlerinden birini oluşturmuştur.

Cezaevlerinde yaşanan insanlık dışı koşullar ve infazdaki eşitsizlikler, artık görmezden gelinemeyecek bir noktadadır. Bu tablo sadece adalet sisteminin değil, devletin vicdanının da çöküşü anlamını taşımaktadır.

Bu anlamda Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne büyük bir görev düşmektedir. Türkiye’deki cezaevlerinin kapasite aşımı oranının resmi olarak açıklanması, kişi başına düşen yaşam alanının CPT standartlarına uygunluğu, cezaevlerindeki mahkumların içinde bulundukları durum, karşılaştıkları sorunların araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’nci maddesinin üçüncü fıkrası, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 15.10.2025

Mehmet TAHMASIZ
Çorum Milletvekili

MİLLETVEKİLİ ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

ADI - SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Tolih Özcan	Düzce	Günay
Elvan Isık Geçmiş	Giresun	Ali
Murat Akbulut	Burdur	İbrahim
Kadim Durmaz	Tokat Mu	Durmaz
Hasan Altın	Çarşamba	Hasan
Yunus Emre	İstanbul	Yunus
Bilal Bilici	Adana	Bilal
Cevdet Akay	Konya	Cevdet
Turan Toker	İstanbul	Turan
Aysa Bankoğlu	Bartın Mu	Aysa
İbrahim ARSLAN	Eski Mu.	İbrahim
Süleyman Bulbul	Aydın Mu.	Süleyman
Serif ALPACI	Denizli Mu.	Serif
Abdullah Güzelman	Hatay Mu	Abdullah
İsmail Atakan ÖNER	Karaman	İ. Atakan
MURAT BAKAN	İZMİR	M. Bakan
Hikmet Yalın Halıcı	İsparta	Hikmet
Cem AYŞAR	Tekirdağ	Cem
Serap Tanlı	Diy. Mu	Serap
Velî Ağababa	Malatya Mu	Velî

